

1 Przyporządkuj do poniższych zdań odpowiednie nazwy krajobrazów z ramki, wpisując je w miejsce kropek. (../2 pkt)

krajobraz miejski, krajobraz wiejski, krajobraz rolniczy, krajobraz przemysłowy

- a) Rozciągają się tu pola uprawne, sady i łąki.
.....
- b) Znajdują się tu przede wszystkim budynki, w których mieszczą się szkoły, szpitale, mieszkania, sklepy oraz urzędy państwowe. Jest dużo dróg, które tworzą sieć transportową.
.....
- c) Przeważają tu fabryki, kopalnie, stocznie i inne zakłady przemysłowe.
.....
- d) Najłatwiej tu zauważyć niskie budynki, wąskie drogi oraz pola uprawne.
.....

2 Zaznacz znakiem „x” punkt, w którym poprawnie opisano wzgórze. (../1 pkt)

- a) Wzniesienie o wysokości ponad 300 metrów od podstawy.
- b) Zagłębienie terenu w kształcie zbliżonym do koła.
- c) Wypukła forma terenu o wysokości do 50 metrów od podstawy.
- d) Wzniesienie o wysokości od 50 do 300 metrów od podstawy.

3 Zaznacz znakiem „x” punkt, w którym wymieniono tylko wypukłe formy terenu. (../1 pkt)

- a) góry, pagórki, doliny.
- b) pagórki, kotliny, góry.
- c) góry, wzgórze, pagórki.

4 Zaznacz znakiem „x” zestaw zawierający tylko nazwy stojących wód powierzchniowych. (../1 pkt)

- A. strumień, kanał, potok
- B. staw, bagno, jezioro
- C. jezioro, staw, kanał
- D. bagno, jezioro, rzeka

- 5

Ustal właściwą kolejność etapów powstawania gleby, wpisując w miejsce kropek liczby od 1 do 5.

(.../1 pkt)
-

Pojawienie się pierwszych organizmów – głównie bakterii i grzybów
-

Tworzenie się próchnicy.
-

Rozpad skał na drobne okruchy.
-

Pojawienie się mchów i większych roślin.
-

Rozkład pierwszych organizmów przez destrucentów.
- 6

Wpisz w miejsce kropek odpowiednie wyrazy z ramki.

(.../3 pkt)

granit, wapień, żwir, piasek, glina, less

- a) skały lite:

.....
- b) skały zwięzłe:

.....
- c) skały sypkie:

.....
- 7

Dobierz do nazw wymienionych wód powierzchniowych właściwe opisy. Wpisz w okienka odpowiednie litery.

(.../2 pkt)

kanal ☐ jezioro ☐ potok ☐ bagno ☐

- A.

Ciek wodny wybudowany przez człowieka, który najczęściej łączy rzeki lub jeziora.
- B.

Niewielki, naturalny ciek wodny, w którym woda płynie bardzo szybko.
- C.

Naturalne zagłębienie terenu wypełnione wodą, którego dno jest zbudowane z nieprzepuszczalnych skał.
- D.

Obszar o utrudnionym odpływie, na którym wierzchnia warstwa ziemi jest stale nasączona wodą.
- 8

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

(.../1 pkt)
- Źródłem informacji o tym, jak wyglądała okolica w przeszłości, nie mogą być

a. stare fotografie i pocztówki.

b. współczesne zdjęcia i mapy.

c. opowieści dziadków i rodziców.

d. stare plany i mapy.

9

W jaki sposób sam możesz dbać o przyrodę? Podaj dwie propozycje.

(.../2 pkt)

1.
-
2.
-

10

Dopasuj do nazw obszarów i obiektów chronionych właściwe opisy, wpisując w miejsca kropek odpowiednie litery.

(.../3 pkt)

1. Park narodowy

2. Rezerwat przyrody

3. Pomnik przyrody ożywionej

A. Zajmuje obszar ponad 1000 hektarów. Służy ochronie przyrody tego terenu i charakterystycznych cech jego krajobrazu.

B. Jaskinia z bogatymi formami skalnymi.

C. Zabytkowa aleja starych dębów o wyjątkowej wartości przyrodniczej.

D. Na jego terenie ochronie podlega cała przyroda lub wyjątkowo cenne jej elementy. Jego powierzchnia na ogół nie przekracza 1000 hektarów.

1.

2.

3.

11

Podaj dwie zasady właściwego zachowania się w parkach narodowych i rezerwach przyrody.

(.../2 pkt)

- a)
- b)

12

Podkreśl zdanie zawierające prawdziwą informację na temat parków krajobrazowych.

(.../1 pkt)

- A. Na ich terenie wolno prowadzić działalność gospodarczą, jeżeli nie zagraża ona środowisku.
- B. Na ich terenie nie wolno hodować bydła.
- C. Mają niewielką powierzchnię, często mniejszą od powierzchni rezerwatów przyrody.
- D. Na ich terenie nie wolno uprawiać roślin.

1 Zaznacz znakiem „x” punkt, w którym poprawnie opisano wzgórze. (../1 pkt)

- a) Wypukła forma terenu o wysokości do 50 metrów od podstawy.
- b) Wzniesienie o wysokości od 50 do 300 metrów od podstawy.
- c) Wzniesienie o wysokości ponad 300 metrów od podstawy.
- d) Zagłębienie terenu w kształcie zbliżonym do koła.

2 Zaznacz znakiem „x” punkt, w którym wymieniono tylko wypukłe formy terenu. (../1 pkt)

- a) góry, wzgórza, pagórki.
- b) góry, pagórki, doliny.
- c) pagórki, kotliny, góry.

3 Przyporządkuj do poniższych zdań odpowiednie nazwy krajobrazów z ramki, wpisując je w miejsce kropek. (../2 pkt)

krajobraz miejski, krajobraz wiejski, krajobraz rolniczy, krajobraz przemysłowy

- a) Najłatwiej tu zauważyć niskie budynki, wąskie drogi oraz pola uprawne.
.....
- b) Przeważają tu fabryki, kopalnie, stocznie i inne zakłady przemysłowe.
.....
- c) Znajdują się tu przede wszystkim budynki, w których mieszczą się szkoły, szpitale, mieszkania, sklepy oraz urzędy państwowe. Jest dużo dróg, które tworzą sieć transportową.
.....
- d) Rozciągają się tu pola uprawne, sady i łąki.
.....

piasek, granit, żwir, wapień, less, glina

- a) skały zwięzłe:
.....
- b) skały lite:
.....
- c) skały sypkie:
.....

5

Ustal właściwą kolejność etapów powstawania gleby, wpisując w miejsce kropek liczby od 1 do 5.

(.../1 pkt)

- ... Rozkład pierwszych organizmów przez destruentów.
- Rozpad skał na drobne okruchy.
- Tworzenie się próchnicy.
- Pojawienie się pierwszych organizmów – głównie bakterii i grzybów.
- Pojawienie się mchów i większych roślin.

6

Zaznacz znakiem „x” zestaw zawierający tylko nazwy stojących wód powierzchniowych.

(.../1 pkt)

- A. jezioro, staw, kanał
- B. staw, bagno, jezioro
- C. strumień, bagno, potok
- D. bagno, jezioro, rzeka

7

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

(.../1 pkt)

- Źródłem informacji o tym, jak wyglądała okolica w przeszłości, nie mogą być
- a. stare fotografie i pocztówki.
- b. stare plany i mapy.
- c. opowieści dziadków i rodziców.
- d. współczesne zdjęcia i mapy.

8

W jaki sposób sam możesz dbać o przyrodę? Podaj dwie propozycje.

(.../2 pkt)

1.
.....
.....
2.
.....
.....

- 9

Dobierz do nazw wymienionych wód powierzchniowych właściwe opisy. Wpisz w okienka odpowiednie litery.

(.../2 pkt)
- kanal

potok

jezioro

bagno
- A. Naturalne zagłębienie terenu wypełnione wodą, którego dno jest zbudowane z nieprzepuszczalnych skał.

B. Obszar o utrudnionym odpływie, na którym wierzchnia warstwa ziemi jest stale nasączona wodą.

C. Niewielki, naturalny ciek wodny, w którym woda płynie bardzo szybko.

D. Ciek wodny wybudowany przez człowieka, który najczęściej łączy rzeki lub jeziora.

- 10

Dopasuj do nazw obszarów i obiektów chronionych właściwe opisy, wpisując w miejsca kropek odpowiednie litery.

(.../3 pkt)
1. Park narodowy

2. Pomnik przyrody nieożywionej

3. Rezerwat przyrody

A. Na jego terenie ochronie podlega cała przyroda lub wyjątkowo cenne jej elementy. Jego powierzchnia na ogół nie

B. Jaskinia z bogatymi formami skalnymi.

C. Zabytkowa aleja starych dębów o wyjątkowej wartości przyrodniczej.

D. Zajmuje obszar ponad 1000 hektarów. Służy ochronie przyrody tego terenu i charakterystycznych cech jego krajobrazu.

1.

2.

3.

- 11

Podaj dwie zasady właściwego zachowania się w parkach narodowych i rezerwach przyrody.

(.../2 pkt)
- a)

b)
- 12

Podkreśl zdanie zawierające prawdziwą informację na temat parków krajobrazowych.

(.../1 pkt)
- A. Mają niewielką powierzchnię, często mniejszą od powierzchni rezerwatów przyrody.

B. Na ich terenie nie wolno hodować bydła.

C. Na ich terenie wolno prowadzić działalność gospodarczą, jeżeli nie zagraża ona środowisku.

D. Na ich terenie nie wolno uprawiać roślin.